

Rada Europejska

Bruksela, 27 października 2023 r.
(OR. en)

EUCO 14/23

CO EUR 11
CONCL 5

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Posiedzenie Rady Europejskiej (26 i 27 października 2023 r.) – Konkluzje

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na powyższym posiedzeniu.

I. UKRAINA

1. Rada Europejska ponownie zdecydowanie potępia rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie stanowiącą jawne pogwałcenie Karty Narodów Zjednoczonych i potwierdza niezachwiane poparcie Unii Europejskiej dla niezależności, suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową oraz dla jej niezbywalnego prawa do samoobrony przed rosyjską agresją.
2. Unia Europejska będzie zapewniać Ukrainie i jej ludności dalsze zdecydowane wsparcie finansowe, gospodarcze, humanitarne, wojskowe i dyplomatyczne tak długo, jak długo będzie to niezbędne.
3. W szczególności Unia Europejska i jej państwa członkowskie będą nadal zapewniać Ukrainie stałe wsparcie wojskowe, zwłaszcza za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz unijnej misji pomocy wojskowej, a także w formie pomocy dwustronnej państw członkowskich. Rada Europejska podkreśla znaczenie starań państw członkowskich i zaznacza, że – w perspektywie krótkoterminowej – aby zaspokoić pilne potrzeby wojskowe i obronne Ukrainy, konieczne jest przyspieszenie dostawy wsparcia wojskowego dla tego państwa, w tym pocisków i amunicji – w szczególności w ramach inicjatywy przewidującej milion sztuk amunicji artyleryjskiej – a także systemów obrony powietrznej służących ochronie ludności oraz infrastruktury krytycznej i energetycznej Ukrainy.

W dłuższej perspektywie Unia Europejska i państwa członkowskie, wraz z partnerami, będą wносить wkład w przyszłe zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa na rzecz Ukrainy, co pomoże jej bronić się, opierać się działaniom destabilizacyjnym i nie dopuszczać do aktów agresji w przyszłości. Rada Europejska zwraca się do Wysokiego Przedstawiciela, aby na podstawie ram, które mają zostać zatwierdzone przez Radę, podjął konsultacje z Ukrainą w sprawie przyszłych zobowiązań UE w zakresie bezpieczeństwa oraz przedstawił Radzie Europejskiej sprawozdanie z tych rozmów na jej grudniowym posiedzeniu.

Wsparcie wojskowe i zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa będą deklarowane przy pełnym poszanowaniu polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych państw członkowskich i z uwzględnieniem interesów w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony wszystkich państw członkowskich.

4. W obliczu nieustających rosyjskich ataków na cywilną i krytyczną infrastrukturę Ukrainy Unia Europejska oraz jej państwa członkowskie nasilą dostarczanie Ukrainie pomocy humanitarnej i pomocy z zakresu ochrony ludności, w tym sprzętu takiego jak generatory prądotwórcze, transformatory, mobilne stacje grzewcze oraz urządzenia wysokonapięciowe i sprzęt oświetleniowy, by pomóc Ukrainie i jej ludności przetrwać w warunkach wojennych kolejną zimę.
5. Unia Europejska i jej państwa członkowskie będą nadal prowadzić wzmożone kontakty dyplomatyczne i współpracę z Ukrainą i innymi państwami, aby zapewnić możliwie najszersze międzynarodowe wsparcie dla wszechstronnego, sprawiedliwego i trwałego pokoju oraz dla głównych zasad i celów ukraińskiej formuły pokojowej, z myślą o mającym się odbyć światowym szczycie w sprawie formuły pokojowej.
6. Rosja ponosi odpowiedzialność za ogromne szkody spowodowane jej wojną napastniczą przeciwko Ukrainie. Potrzebne są zdecydowane postępy, w koordynacji z partnerami, dotyczące sposobu, w jaki wszelkie nadzwyczajne dochody będące w posiadaniu podmiotów prywatnych i pochodzące bezpośrednio z immobilizowanych aktywów Rosji mogłyby zostać przeznaczone na wspieranie Ukrainy oraz jej odbudowy i rekonstrukcji, zgodnie z właściwymi zobowiązaniami umownymi i z poszanowaniem prawa unijnego i międzynarodowego. Rada Europejska apeluje do Wysokiego Przedstawiciela i do Komisji o przyspieszenie prac w celu przedłożenia stosownych wniosków. Unia Europejska jest nadal zdecydowana wspierać, w koordynacji z partnerami międzynarodowymi, naprawę, odbudowę i rekonstrukcję Ukrainy, łącznie z procesem rozminowywania. W związku z tym Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wynik zorganizowanej w Zagrzebiu 11 i 12 października 2023 r. międzynarodowej konferencji darczyńców w sprawie humanitarnego rozminowywania w Ukrainie, obejmujący wsparcie na rzecz skutecznego zarządzania działaniami przeciwmijnowymi.

7. Rosja i jej przywódcy muszą zostać w pełni pociągnięci do odpowiedzialności za prowadzenie wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i za inne najpoważniejsze zbrodnie na mocy prawa międzynarodowego. Rada Europejska apeluje o dalsze prace, także w Grupie Głównej, nad utworzeniem trybunału ds. ścigania zbrodni agresji przeciwko Ukrainie, który powinien uzyskać jak najszersze ponadregionalne poparcie i jak najszerszą legitymację, oraz prace mające na celu ustanowienie przyszłego mechanizmu kompensacyjnego. Ponadto Rada Europejska wyraża poparcie dla prac Międzynarodowego Trybunału Karnego i potępia podejmowane przez Rosję próby podważenia jego międzynarodowego mandatu i funkcjonowania.
8. Rada Europejska z całą mocą potępia bezprawną deportację i wywiezienie do Rosji i na Białoruś ukraińskich dzieci i innych osób cywilnych i wzywa Rosję i Białoruś, by natychmiast zapewniły ich bezpieczny powrót.
9. Należy, w ścisłej współpracy z partnerami i sojusznikami, jeszcze bardziej osłabić zdolność Rosji do prowadzenia wojny napastniczej, także w drodze dalszego wzmacniania sankcji i poprzez ich pełne i skuteczne wdrożenie oraz zapobieganie ich obchodzeniu, zwłaszcza w odniesieniu do towarów wysokiego ryzyka. Rada Europejska potępia stałe wojskowe wsparcie ze strony Iranu i Białorusi na rzecz rosyjskiej wojny napastniczej. Wzywa także wszystkie państwa, a zwłaszcza Koreańską Republikę Ludowo-Demokratyczną, by nie udzielały wsparcia materialnego ani innego na rzecz tej wojny. Unia Europejska zintensyfikuje współpracę z partnerami w celu przeciwdziałania fałszywym rosyjskim narracjom i dezinformacji na temat wojny.
10. Unia Europejska jest głęboko rozczarowana faktem, że rosyjski parlament przyjął ustawę o wycofaniu przez Federację Rosyjską ratyfikacji Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych (CTBT).

11. Jednostronna decyzja Rosji o zakończeniu realizacji czarnomorskiej inicjatywy zbożowej i umyślnie przeprowadzone ataki na ukraińskie magazyny zboża i obiekty służące eksportowi, jak również działania Rosji mające na celu ograniczenie wolności żeglugi na Morzu Czarnym wskazują, że Rosja nadal używa żywności jako broni i podważa globalne bezpieczeństwo żywnościowe. Rada Europejska podkreśla wagę bezpieczeństwa i stabilności na Morzu Czarnym mających kapitalne znaczenie dla trwałego eksportu zboża. Wspiera wszelkie starania, także ze strony ONZ, na rzecz ułatwiania eksportu ukraińskiego zboża i innych produktów rolnych do krajów najbardziej potrzebujących, w szczególności w Afryce i na Bliskim Wschodzie. Rada Europejska apeluje o dalsze zwiększenie przepustowości unijnych korytarzy solidarnościowych, aby ułatwić tranzyt i eksport do tych krajów, i zwraca się do Komisji o zaproponowanie nowych środków w tym celu.
12. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje przedłużenie do marca 2025 r. tymczasowej ochrony dla osób przesiedlonych z Ukrainy. Unia Europejska jest w dalszym ciągu zdecydowana wspierać osoby przesiedlone, zarówno w Ukrainie, jak i w Unii Europejskiej, w tym poprzez odpowiednią i elastyczną pomoc finansową dla tych państw członkowskich, które ponoszą największe koszty leczenia, edukacji i utrzymania uchodźców.
13. Unia Europejska będzie nadal wspierać Republikę Mołdawii w stawianiu czoła wyzwaniom, z którymi mierzy się ona w wyniku rosyjskiej agresji na Ukrainę.
14. Unia Europejska będzie w dalszym ciągu ściśle współpracować z Ukrainą, Republiką Mołdawii i Gruzją oraz będzie wspierać je w ich reformatorskich wysiłkach podejmowanych na drodze do Europy.

II. BLISKI WSCHÓD

15. Potwierdzając oświadczenie swoich członków z 15 października 2023 r., Rada Europejska ponownie z całą mocą potępia Hamas za brutalne i masowe ataki terrorystyczne przeprowadzane w całym Izraelu. Wykorzystywanie przez Hamas osób cywilnych jako żywych tarcz jest okrucieństwem szczególnie zasługującym na potępienie.

Rada Europejska zdecydowanie podkreśla, że Izrael ma prawo bronić się zgodnie z prawem międzynarodowym i międzynarodowym prawem humanitarnym. Ponownie wzywa Hamas, aby natychmiast bezwarunkowo uwolnił wszystkich zakładników.

Rada Europejska ponownie podkreśla, że należy stale chronić ludność cywilną zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym. Wyraża ubolewanie z powodu wszystkich cywilnych ofiar śmiertelnych.

Rada Europejska dokonała przeglądu bieżącej sytuacji i realizacji różnych kierunków działań następczych, w tym skoordynowanych wysiłków na rzecz pomocy obywatelom UE.

16. Rada Europejska wyraża najgłębsze zaniepokojenie pogarszającą się sytuacją humanitarną w Strefie Gazy i apeluje o zapewnienie stałego, szybkiego, bezpiecznego i neutrudnionego dostępu pomocy humanitarnej i umożliwienie dotarcia tej pomocy do osób jej potrzebujących, z wykorzystaniem wszelkich niezbędnych środków, w tym korytarzy humanitarnych i przerw na zaspakajanie potrzeb humanitarnych. Unia Europejska będzie ściśle współpracować z partnerami w regionie, aby chronić ludność cywilną, udzielać pomocy i ułatwiać dostęp do żywności, wody, opieki medycznej, paliwa i schronienia, zapewniając jednocześnie, by takie wsparcie nie było wykorzystywane przez organizacje terrorystyczne.
17. Rada Europejska przypomina o tym, że konieczne jest zapobieganie eskalacji konfliktu w regionie i prowadzenie współpracy z partnerami w tym zakresie, w tym z Palestyńską Władzą Narodową.
18. Unia Europejska jest gotowa przyczynić się do ożywienia procesu politycznego w oparciu o rozwiązanie dwupaństwowe, w tym poprzez Działanie na rzecz Dnia Pokoju, i z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy dyplomatyczne na rzecz pokoju i bezpieczeństwa, a także opowiada się za zorganizowaniem w niedalekiej przyszłości międzynarodowej konferencji pokojowej.
19. Rada Europejska podkreśla potrzebę walki z rozpowszechnianiem dezinformacji i nielegalnych treści i kładzie nacisk na odpowiedzialność prawną platform w tym kontekście.

III. WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE 2021–2027

20. W następstwie pogłębionej wymiany poglądów na temat proponowanej rewizji wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 Rada Europejska zwraca się do Rady o poczynienie postępów w pracach, aby osiągnąć ogólne porozumienie do końca roku.

IV. GOSPODARKA

21. W obliczu coraz bardziej złożonych wyzwań, w tym zmieniającej się sytuacji demograficznej i rosnącej globalnej konkurencji, Unia Europejska potrzebuje solidnej bazy gospodarczej zapewniającej jej długoterminową konkurencyjność oraz równe warunki działania – zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i globalnym, mającej za podstawę w pełni funkcjonujący jednolity rynek i jego cztery swobody. Unia Europejska musi wzmocnić swoją bazę przemysłową i technologiczną oraz zwiększyć swoją odporność gospodarczą, bezpieczną łączność, dostęp do globalnego rynku i produktywność w celu osiągnięcia strategicznej autonomii przy jednoczesnym utrzymaniu gospodarki otwartej.

Oceniając dotychczasowe postępy, Rada Europejska podkreśliła potrzebę przyspieszenia prac w następujących obszarach:

- a) rozwijanie przewagi konkurencyjnej UE w technologiach cyfrowych i czystych technologiach, m.in. poprzez koncentrowanie się na innowacjach, badaniach, edukacji i umiejętnościach;
- b) pozyskiwanie dostatecznych dostaw czystej i przystępnej cenowo energii;
- c) ograniczanie kluczowych krytycznych zależności i dywersyfikacja łańcuchów dostaw poprzez partnerstwa strategiczne;
- d) sprzyjanie przechodzeniu w większym stopniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym; oraz
- e) zmniejszanie obciążenia regulacyjnego.

22. Rada Europejska:

- a) apeluje do współprawodawców o osiągnięcie rychłego porozumienia dotyczącego aktu w sprawie surowców krytycznych, aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie oraz reformy struktury rynku energii elektrycznej;
- b) apeluje o szybkie działania następcze w związku z niedawnym komunikatem Komisji w sprawie przeciwdziałania niedoborom leków w Unii Europejskiej, przy zapewnieniu lepszego dostępu do leków oraz innowacyjności i konkurencyjności sektora farmaceutycznego;
- c) apeluje o rozpoczęcie prac nad wspólnymi ocenami ryzyka w kontekście zalecenia w sprawie obszarów technologii krytycznych;
- d) zwraca się do Komisji i do państw członkowskich o dalsze udoskonalanie ramowych warunków inwestycji, także poprzez bardziej sprzyjające konkurencyjności wspólne, przejrzyste i spójne ramy regulacyjne oraz środowisko biznesowe. Rada Europejska apeluje do wszystkich właściwych instytucji o osiągnięcie postępów w pracach nad uproszczeniem regulacji i zmniejszeniem zbędnego obciążenia administracyjnego, w tym wymogów w zakresie sprawozdawczości, zwłaszcza w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw typu start-up. Apeluje też do Komisji, by opracowała dodatkowe wnioski w tym zakresie, z wykorzystaniem możliwości oferowanych przez gospodarkę opartą na danych i znormalizowane dane biznesowe;
- e) zwraca się do Komisji o to, by z myślą o zapewnieniu równych warunków działania na całym świecie w dalszym ciągu przeciwdziałała zakłócającym konkurencję skutkom cel i subsydiów stosowanych przez globalne podmioty.
Ponadto zwraca się do Komisji o prowadzenie intensywnych prac nad łagodzeniem skutków problematycznych i dyskryminacyjnych elementów amerykańskiej ustawy o obniżeniu inflacji (IRA), w tym poprzez zapewnienie, aby Unia Europejska otrzymała równoważny status partnera umowy o wolnym handlu na mocy postanowień IRA;
- f) zwraca się do Komisji i współprawodawców o zakończenie wdrażania konkluzji Rady Europejskiej z 9 lutego i 23 marca 2023 r. oraz o przyjęcie dalszych środków, które zostaną uznane za niezbędne do zwiększenia konkurencyjności UE i jej atrakcyjności pod kątem inwestycji;

- g) ponownie zwraca się do Komisji, aby składała Radzie sprawozdania z wpływu bieżącej polityki pomocy państwa na integralność jednolitego rynku oraz na globalną konkurencyjność UE; oraz
- h) zwraca się do Rady o poczynienie postępów w pracach nad przeglądem zarządzania gospodarczego z myślą o zakończeniu prac legislacyjnych w 2023 r.

V. MIGRACJA I INNE KWESTIE

- 23. Rada Europejska przeprowadziła dyskusję strategiczną na temat migracji i zapoznała się z niedawno wydanym pismem Przewodniczącej Komisji.
- 24. Rada Europejska stanowczo potępia niedawne zamachy terrorystyczne we Francji i w Belgii, w których zginęli i zostali ranni obywatele Szwecji i Francji. Unia Europejska jest zjednoczona i stanowcza w walce z terroryzmem, nienawiścią i brutalnym ekstremizmem wszelkiego rodzaju. Rada Europejska apeluje do instytucji i państw członkowskich o podjęcie wspólnych starań, aby uruchomić działania we wszystkich odpowiednich obszarach polityki na szczeblu krajowym i unijnym w celu zwiększenia bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym w drodze wzmocnienia współpracy organów ścigania i wymiarów sprawiedliwości, wymiany informacji przy pełnym wykorzystaniu odpowiednich baz danych, ochrony granic zewnętrznych, walki z przemytnikami i bliskiej współpracy z państwami trzecimi.
- 25. Rada Europejska przekazuje swoje najszczerze kondolencje ofiarom niedawnych klęsk żywiołowych i ekstremalnych zdarzeń pogodowych w państwach członkowskich UE i w krajach trzecich, a także wyraża solidarność z tymi ofiarami.

26. Coraz większa częstotliwość i wzrost natężenia ekstremalnych zdarzeń pogodowych uwydatniają konieczność pilnego globalnego reagowania na kryzys klimatyczny. Działania w zakresie przystosowywania się do zmiany klimatu i łagodzenia zmiany klimatu mają kluczowe znaczenie dla wzmacniania odporności UE i jej zdolności do reagowania kryzysowego. Powołując się na konkluzje Rady z 16 i 17 października 2023 r., Rada Europejska podsumowała przygotowania do mającej się odbyć w 2023 r. pod auspicjami ONZ konferencji klimatycznej w Dubaju (COP28) i apeluje o wzmożone globalne działania i ambicje¹. Rada Europejska apeluje o jak najszersze poparcie dla globalnego zobowiązania w zakresie energii odnawialnej i efektywności energetycznej, które ma zostać przedstawione przez Unię Europejską na COP28.
27. W związku z uszkodzeniem infrastruktury krytycznej na Morzu Bałtyckim w wyniku działań zewnętrznych Rada Europejska kładzie nacisk na potrzebę wprowadzenia skutecznych środków w celu wzmocnienia odporności i zapewnienia bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej. Ponadto podkreśla znaczenie kompleksowego i skoordynowanego podejścia w kwestii gotowości i reagowania kryzysowego Unii Europejskiej gwarantującego, że wszystkie sektory będą wносить wkład w podejście uwzględniające wszelkie zagrożenia.

¹ Podkreślając, że zgodnie ze sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ograniczenie ocieplenia do około 1,5°C wymaga osiągnięcia szczytowego poziomu globalnych emisji gazów cieplarnianych najpóźniej przed 2025 r.

28. Rada Europejska jest głęboko zaniepokojona sytuacją w zakresie bezpieczeństwa na północy Kosowa*. Zdecydowanie potępia brutalny atak na kosowską policję 24 września 2023 r. Unia Europejska oczekuje, że sprawcy zostaną ujęci i rychło postawieni przed sądem, oraz że Serbia będzie w pełni współpracować i podejmie wszelkie niezbędne kroki w tym zakresie. Kosowo i Serbia muszą prowadzić wytrwałe starania na rzecz deeskalacji, a w szczególności zapewnić jak najszybsze przeprowadzenie nowych wyborów na północy Kosowa, przy czynnym udziale kosowskich Serbów. Brak deeskalacji napięć będzie miał konsekwencje. Rada Europejska wyraża ubolewanie z powodu braku realizacji przez obie strony Porozumienia w sprawie ścieżki normalizacji stosunków oraz załącznika wykonawczego do niego, a także innych porozumień zawartych w ramach umożliwianego przez UE dialogu, prowadzonego pod przewodnictwem Wysokiego Przedstawiciela i przy wsparciu Specjalnego Przedstawiciela UE. Rada Europejska apeluje do Kosowa i Serbii o realizację tych porozumień bez zwłoki czy wstępnych warunków. Obejmuje to również utworzenie stowarzyszenia/wspólnoty gmin zamieszkałych w większości przez Serbów. Normalizacja stosunków jest istotnym warunkiem na europejskiej ścieżce obu stron, a przy braku postępów obie ryzykują utratę istotnych szans.
29. Unia Europejska będzie w dalszym ciągu ściśle współpracować z Bałkanami Zachodnimi i wspierać je w ich reformatorskich wysiłkach podejmowanych na drodze do Europy.
30. Rada Europejska podkreśla swoje stałe poparcie dla dążenia do trwałego i nieustającego pokoju między Armenią a Azerbejdżanem, opartego na zasadach: uznania suwerenności; nienaruszalności granic i integralności terytorialnej. Rada Europejska podkreśla znaczenie zapewnienia praw i bezpieczeństwa Ormianom z Górskiego Karabachu, także tym, którzy chcą wrócić do swoich domów. Popiera brukselski proces normalizacji i wzywa strony do podjęcia kontaktów w dobrej wierze oraz sfinalizowania tego procesu do końca bieżącego roku.
31. Rada Europejska zwraca się do Wysokiego Przedstawiciela i Komisji o przedstawienie wariantów działań najskuteczniej wzmacniających stosunki UE–Armenia we wszystkich ich wymiarach.

* Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

32. Rada Europejska odbyła dyskusję strategiczną na temat sytuacji w Sahelu. Wyraża zaniepokojenie ciągłym pogarszaniem się stanu bezpieczeństwa i sytuacji humanitarnej w Sahelu, pogłębionym przez niestabilność polityczną. Rada Europejska podkreśla, że stabilność Sahelu i szerszego regionu, w tym sąsiadujących państw nadbrzeżnych, ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa i dobrobytu mieszkańców Sahelu oraz dla UE. Unia Europejska będzie nadal zaangażowana na rzecz ECOWAS i pozostanie w kontakcie z głównymi partnerami w regionie. Rada Europejska zwraca się do Wysokiego Przedstawiciela i do Komisji o przedstawienie możliwości dostosowania działań UE i odpowiednich instrumentów do bieżącej sytuacji w regionie. Rada Europejska wzywa do natychmiastowego uwolnienia prezydenta Mohameda Bazouma i jego rodziny.
-